

Proč se tak jmenují? 4. díl: Živohošť

V dalším díle našeho seriálu vás zavedeme do klidných vodních meandrů středního Povltaví. Na samé hranici příbramského a benešovského okresu, na dvoukilometrovém břehu naší nejdelší řeky, leží obec, která se může pochlubit dlouhou a významnou historií – Živohošť.

První písemná zmínka o osadě Živohošť pochází z roku 1057, tehdejší název však zněl Siuohoschi, což bylo do latiny zkomolené české slovo. Postupně se název měnil přes tvary Živhost či Živhošť až po dnešní Živohoušť a Živohošť.

O vzniku názvu obce Živohošť jsou známy rovnou dvě legendy. Obě mají stejný začátek – **pán na nedalekém hradu Ostromeči měl překrásnou ženu.** Zamiloval se však do ní jeho bratr, a jelikož cudná paní zůstala svému manželovi věrná, **odmítnutý bratr rozšířil pomluvu, že manželka je svému muži nevěrná s panošem,** který jí slouží. Hradní **pán zlé pomluvě uvěřil a odsoudil svou ženu k smrti**

V první verzi svržením v zabedněném sudu ze skály do Vltavy. **Manželka však přežila a v jeskyňce pod skálou porodila dvojčata – chlapce Fabiána a Šebestiána.** Zatím se rytíř trápil a svou bolest utápěl v lovu. Při jednom z nich pronásledoval v hustých lesích nad hučícími proudy laň, kterou postřelil a vyslal svého sluhu, aby raněné zvíře našel. Ten objevil v houštině primitivní obydlí a v něm dvě děti a ženu, snažící se vyndat šíp z boku laně. Sluha v ženě poznal bývalou hradní paní a vrátil se k svému veliteli se slovy: *“Pane, naše milostpaní je živa v houští!”*

Ve druhé variantě legendy **sluhové neuposlechli rozkazu hradního pána nebohou paní zabít a nechali ji jít.** Ta se usazuje v jeskyňce v místě dnešní živohošti a tam porodila dvojčata Fabiána a Šebestiána. Když se na řece objevili plavci, prosívala je o trochu jídla pro sebe i chlapce. Ti jim vždy rádi něco k jídlu dali a jejich přítomnost vešla ve známost po celém vltavském kraji, takže kdykoliv plavci míjeli břeh s jeskyní, volali: *“Jsou ŽIVI HOSTÉ?”*

V obou variantách má pověst šťastný konec – pán hořce zalitoval, že uvěřil klevetám, a svou ženu odprosil a vrátil se s ní na hrad. Jako poděkování nechal v místech jejich útočiště na skále postavit kostel, který zasvětil svatému Fabiánovi a Šebestiánovi. Tento kostel stojí na levém břehu Vltavy dodnes – protože stál na vysoké stráni nad řekou, byl uchráněn před zaplavením při napuštění Slapské přehrady v roce 1954. Spolu s vedle stojící farou, školou a hřbitovem tvoří svědectví o slávě a historii staré živohošťské obce.

Samotná vesnice Živohoušť nebo-li Živohošť se rozkládala na obou březích řeky. Na pravém břehu stála slavná plavecká Rákosníkova hospoda, která pamatovala ještě samostatné České království před Bílou

horou. Před zatopením přehrady byla rozebrána, k jejímu znovusestavení však nikdy nedošlo.

Dnešní obce Nová Živohošť na pravém vltavském břehu a Živohošť na levém jsou především velkými rekreačními středisky s širokým sportovním využitím.

Tento text nám poslala paní M. Z. a čerpala v něm z knihy Zmizelá Vltava od Jana Čáky.

Proč se tak jmenují další naše obce?

- 1. díl: Krchleby** - článek je [ZDE](#)
- 2. díl: Rakovník** - článek máme [ZDE](#)
- 3. díl: Krasoňov** - článek naleznete [ZDE](#)